

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW OBRONY NARODOWEJ I SPRAW WĘWNETRZNYCH

z dnia 11 listopada 1974 r.

w sprawie wojskowego obowiązku meldunkowego oraz uzyskiwania przez osoby podlegające temu obowiązkowi zezwoleń na wyjazd i pobyt czasowy za granicą.

Na podstawie art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1967 r. Nr 44, poz. 220, z 1972 r. Nr 53, poz. 342, z 1973 r. Nr 27, poz. 153, Nr 38, poz. 224 i Nr 47, poz. 276 oraz z 1974 r. Nr 24, poz. 142) zarządza się, co następuje:

Rozdział I

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Wojskowy obowiązek meldunkowy spoczywa na osobach podlegających obowiązkowi służby wojskowej.

2. Obowiązek uzyskiwania zezwoleń na wyjazd i pobyt czasowy za granicą spoczywa na osobach podlegających obowiązkowi służby wojskowej określonych w rozporządzeniu.

§ 2. 1. Wojskowy obowiązek meldunkowy obejmuje:

- 1) wojskowy obowiązek meldunkowy ogólny, który spoczywa na wszystkich osobach podlegających obowiązkowi służby wojskowej;
- 2) wojskowy obowiązek meldunkowy szczególny, który spoczywa na żołnierzach rezerwy określonych w rozporządzeniu.

2. Wojskowy obowiązek meldunkowy szczególny spełnia się niezależnie od wojskowego obowiązku meldunkowego ogólnego.

Rozdział 2

Wojskowy obowiązek meldunkowy ogólny.

§ 3. 1. Wojskowy obowiązek meldunkowy ogólny polega na:

- 1) zameldowania się w miejscu pobytu stałego;
- 2) zameldowaniu się w miejscu pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące;
- 3) zameldowaniu przedłużenia pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące;
- 4) zameldowaniu zmiany adresu w miejscu pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące;
- 5) wymeldowaniu się z miejsca pobytu stałego;
- 6) wymeldowaniu się z miejsca pobytu czasowego zgłoszonego na okres ponad 2 miesiące, jeżeli opuszczenie miejsca tego pobytu nastąpiło przed upływem czasu zgłoszonego przy zameldowaniu;
- 7) zgłoszeniu wyjazdu za granicę na pobyt czasowy trwający ponad 2 miesiące;
- 8) zgłoszeniu powrotu z pobytu czasowego za granicą trwającego ponad 2 miesiące;
- 9) zgłoszeniu zmiany imienia lub nazwiska;
- 10) zgłoszeniu zmian dotyczących:

a) ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej, szkoły średniej, szkoły zawodowej dla absolwentów średnich szkół ogólnokształcących lub ukończenia szkoły wyższej;

b) uzyskania tytułu kwalifikacyjnego przyznawanego robotnikom;

c) uzyskania wyższych lub innych kwalifikacji zawodowych poza ukończeniem szkół określonych pod lit. a).

2. Wojskowy obowiązek meldunkowy ogólny wykonuje się:

1) w zakresie zmian wymienionych w ust. 1 pkt 1—9 — łącznie z obowiązkiem meldunkowym wynikającym z przepisów o ewidencji ludności oraz przepisów o zmianie imion i nazwisk, przez spełnienie tych obowiązków;

2) w zakresie zmian wymienionych w ust. 1 pkt 10 — przez zgłoszenie tych zmian w powiatowym (miejskim, dzielnicowym) sztabie wojskowym, w którego ewidencji pozostaje osoba podlegająca wojskowemu obowiązkowi meldunkowemu.

§ 4. 1. Wojskowemu obowiązkowi meldunkowemu ogólnemu podlegają:

1) mężczyźni począwszy od dnia następnego po zgłoszeniu się do rejestracji przedpoborowych do końca roku kalendarzowego, w którym kończą 50 lat życia, a mający stopnie chorążych lub stopnie oficerskie — 60 lat życia;

2) kobiety przeniesione do rezerwy, począwszy od dnia następnego po przeniesieniu do rezerwy do końca roku kalendarzowego, w którym kończą 40 lat życia, a mające stopnie chorążych lub stopnie oficerskie — 50 lat życia.

2. Wojskowemu obowiązkowi meldunkowemu ogólnemu nie podlegają jednak osoby określone w ust. 1, które:

- 1) zostały uznane ze względu na stan zdrowia za trwale niezdolne do służby wojskowej;
- 2) pełnią czynną służbę wojskową.

3. Obowiązek zgłaszania zmian dotyczących wykształcenia i kwalifikacji zawodowych (§ 3 ust. 1 pkt 10) nie dotyczy mężczyzn, którzy nie stawali jeszcze do poboru.

§ 5. 1. Zgłoszenie zmian określonych:

1) w § 3 ust. 1 pkt 1—8 następuje przez złożenie w urzędzie prowadzącym ewidencję ludności wypełnionego i podpisanego formularza meldunkowego w terminach określonych w przepisach o ewidencji ludności oraz przedstawienie wojskowego dokumentu osobistego lub potwierdzenia zgłoszenia się do rejestracji przedpoborowych;

2) w § 3 ust. 1 pkt 9 — następuje na zasadach i w trybie ustalonych w przepisach o aktach stanu cywilnego albo w przepisach o zmianie imienia lub nazwiska.

2. Zmianę dotyczącą wykształcenia i kwalifikacji zawodowych (§ 3 ust. 1 pkt 10) zgłasza się osobiście lub listem poleconym w ciągu 14 dni od dnia powstania zmiany. Przy osobistym zgłoszeniu zmian należy okazać dokument stwierdzający zmianę, a przy zgłoszeniu pisemnym należy podać imię, nazwisko i imię ojca oraz datę urodzenia, jak również treść zmiany oraz nazwę, numer i datę dokumentu stwierdzającego zmianę ze wskazaniem, przez kogo dokument został wydany, albo przesłać sporządzony odręcznie odpis tego dokumentu.

§ 6. 1. Urząd prowadzący ewidencję ludności, któremu osoba podlegająca wojskowemu obowiązkowi meldunkowemu ogólnemu zgłosiła zmiany, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1—6, jest obowiązany:

- 1) odnotować w rejestrze stałych mieszkańców lub w ewidencji osób zameldowanych na pobyt czasowy dane dotyczące stosunku do obowiązku wojskowego osoby zgłaszającej zameldowanie (wymeldowanie);
- 2) dokonać na podstawie zgłoszenia zameldowania lub wymeldowania wpisu:
  - a) w wojskowym dokumencie osobistym — o przyjęciu lub skreśleniu z ewidencji powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) sztabu wojskowego,
  - b) na potwierdzeniu zgłoszenia się do rejestracji przedpoborowych — o przyjęciu lub skreśleniu z ewidencji urzędu prowadzącego ewidencję ludności,
- 3) wysłać w terminie 3 dni od chwili zgłoszenia zameldowania lub wymeldowania zawiadomienie meldunkowe na odpowiednim formularzu do:
  - a) urzędu miejskiego, urzędu miasta i powiatu, urzędu dzielnicowego, urzędu gminy albo urzędu miasta i gminy prowadzącego ewidencję przedpoborowych, właściwego ze względu na dotychczasowe miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące osoby podlegającej wojskowemu obowiązkowi meldunkowemu, jeżeli zawiadomienie dotyczy przedpoborowego lub poborowego, który nie stał jeszcze do poboru,
  - b) powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) sztabu wojskowego, w którego ewidencji dotychczas pozostawała osoba zgłaszająca zameldowanie (wymeldowanie), jeżeli zawiadomienie dotyczy osób podlegających wojskowemu obowiązkowi meldunkowemu ogólnemu, nie wymienionych pod lit. a).

2. Wpisu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dokonuje się w razie:

- 1) wymeldowania żołnierza rezerwy, który uprzednio dokonał wymeldowania w powiatowym (miejskim, dzielnicowym) sztabie wojskowym z tytułu wojskowego obowiązku meldunkowego szczególnego;
- 2) zameldowania żołnierza rezerwy na pobyt czasowy trwający ponad 2 miesiące i wymeldowania z tego pobytu;
- 3) zgłoszenia zameldowania i wymeldowania nie powodującego zmiany przynależności ewidencyjnej do sztabu wojskowego lub urzędu prowadzącego ewidencję ludności.

3. Urząd prowadzący ewidencję ludności jest obowiązany sprawdzić na podstawie odpowiednich wpisów zamieszczonych w wojskowym dokumencie osobistym lub w inny ustalony sposób, czy osoba podlegająca wojskowemu obowiązkowi meldunkowemu ogólnemu dopełniła uprzednio wymeldowania we właściwym powiatowym (miejskim, dzielnicowym) sztabie wojskowym. W razie niedopełnienia tego obowiązku urząd prowadzący ewidencję

ludności poucza daną osobę o konieczności niezwłocznego zgłoszenia się w sztabie wojskowym w celu dokonania wymeldowania.

4. Urząd prowadzący ewidencję ludności, któremu osoba podlegająca wojskowemu obowiązkowi meldunkowemu ogólnemu zgłosiła wyjazd za granicę na pobyt czasowy trwający ponad 2 miesiące oraz powrót z tego pobytu, przesyła do właściwego powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) sztabu wojskowego zawiadomienie meldunkowe (ust. 1 pkt 3).

§ 7. Urzędy prowadzące ewidencję ludności zawiadamiają urzędy i sztaby wojskowe określone w § 6 ust. 1 pkt 3 o zmianie imienia lub nazwiska oraz o zgonach osób podlegających wojskowemu obowiązkowi meldunkowemu ogólnemu.

Rozdział 3

Wojskowy obowiązek meldunkowy szczególny.

§ 8. 1. Wojskowy obowiązek meldunkowy szczególny polega na zgłoszeniu właściwemu powiatowemu (miejskiemu, dzielnicowemu) sztabowi wojskowemu:

- 1) wymeldowania z miejsca pobytu stałego, w tym również zmiany adresu w tej samej miejscowości;
- 2) wyjazdu z miejsca pobytu stałego na pobyt czasowy trwający ponad 2 miesiące;
- 3) wyjazdu za granicę na pobyt czasowy trwający ponad 2 miesiące.

2. Wojskowemu obowiązkowi meldunkowemu ogólnemu podlegają żołnierze rezerwy posiadający karty mobilizacyjne koloru białego lub koloru białego z czerwonym paskiem.

§ 9. 1. Obowiązek określony w § 8 ust. 1 żołnierz rezerwy jest obowiązany spełnić osobiście w powiatowym (miejskim, dzielnicowym) sztabie wojskowym właściwym ze względu na dotychczasowe miejsce pobytu stałego, najpóźniej w dniu wyjazdu, a zmianę adresu w tej samej miejscowości — w ciągu 48 godzin od chwili jej zaistnienia.

2. Obowiązek określony w § 8 ust. 1 spełnia się przez złożenie wypełnionego formularza. Przy złożeniu formularza żołnierz rezerwy przedstawia wojskowy dokument osobisty, w którym powiatowy (miejski, dzielnicowy) sztab wojskowy dokonuje odpowiednich adnotacji w razie wymeldowania z miejsca pobytu stałego.

3. Żołnierze rezerwy, o których mowa w § 8 ust. 2, są obowiązani zgłosić w powiatowym (miejskim, dzielnicowym) sztabie wojskowym zmiany wynikające z wojskowego obowiązku meldunkowego szczególnego przed wykonaniem we właściwym urzędzie prowadzącym ewidencję ludności wojskowego obowiązku meldunkowego ogólnego.

§ 10. 1. Żołnierzowi rezerwy, który zgłosił się osobiście w celu dopełnienia wojskowego obowiązku meldunkowego szczególnego, powiatowy (miejski, dzielnicowy) sztab wojskowy pokrywa koszty przejazdu do miejsca stawienia się i powrotu do miejsca pobytu stałego, jeżeli odległość od miejsca pobytu żołnierza do siedziby sztabu przekracza 25 km.

2. Powiatowy (miejski, dzielnicowy) sztab wojskowy jest obowiązany wydać żołnierzowi na jego prośbę dokument stanowiący podstawę do usprawiedliwienia nieobecności w pracy lub zachowania prawa do wynagrodzenia za czas pracy opuszczony z powodu dopełnienia wojskowego obowiązku meldunkowego szczególnego.

§ 11. 1. Żołnierze rezerwy, o których mowa w § 8 ust. 2, są również obowiązani zawiadomić dowódcę jednostki wojskowej, do której otrzymali przydział mobilizacyj-

ny, o wyjeździe z miejsca pobytu stałego na czas przekraczający 24 godziny, jeżeli dowódca jednostki wojskowej poleci im spełnianie takiego obowiązku.

2. Zawiadomienia dokonuje się w sposób ustalony przez dowódcę jednostki wojskowej.

Rozdział 4

Uzyskiwanie zezwoleń na wyjazd i pobyt czasowy za granicą.

§ 12. 1. Obowiązku uzyskania zezwolenia na wyjazd i pobyt czasowy za granicą podlegają:

- 1) poborowi przeznaczeni do odbycia zasadniczej służby wojskowej;
- 2) żołnierze zwolnieni z zasadniczej służby wojskowej bez przeniesienia do rezerwy;
- 3) studenci i absolwenci szkół wyższych:
  - a) powołani do odbycia przeszkolenia wojskowego w jednostkach wojskowych w ramach wojskowego szkoleń studentów trwającego do 3 miesięcy,
  - b) zakwalifikowani do odbycia tego przeszkolenia trwającego do 12 miesięcy;
- 4) żołnierze rezerwy powołani do odbycia ćwiczeń wojskowych;
- 5) żołnierze rezerwy powołani do okresowej służby wojskowej.

2. Obowiązek uzyskania zezwolenia na wyjazd i pobyt czasowy za granicą nie dotyczy osób wymienionych w ust. 1, które:

- 1) przekraczają granicę na podstawie dowodów osobistych, wkładek paszportowych do dowodów osobistych, przepustek wydanych w małym ruchu granicznym albo na podstawie przepustek turystycznych lub kart płynów morskich;
- 2) wyjeżdżają za granicę w związku z wykonywaniem obowiązków w służbie ruchu żeglugi wodnej lub powietrznej albo komunikacji lądowej.

§ 13. 1. Obowiązek uzyskania zezwolenia na wyjazd i pobyt czasowy za granicą powstaje:

- 1) dla poborowych przeznaczonych do odbycia zasadniczej służby wojskowej — z dniem przeznaczenia ich do tej służby;

- 2) dla żołnierzy zwolnionych z zasadniczej służby wojskowej bez przeniesienia do rezerwy — z dniem zwolnienia ze służby;
- 3) dla studentów i absolwentów szkół wyższych zakwalifikowanych do odbycia przeszkolenia wojskowego w jednostkach wojskowych trwającego do 12 miesięcy — z dniem zakwalifikowania ich do tego przeszkolenia;
- 4) dla studentów i absolwentów szkół wyższych powołanych do odbycia przeszkolenia wojskowego w jednostkach wojskowych trwającego do 3 miesięcy oraz dla żołnierzy rezerwy powołanych do odbycia ćwiczeń wojskowych lub służby okresowej — z dniem doręczenia im karty powołania do czynnej służby wojskowej.

2. Okoliczności określone w ust. 1 pkt 1—3 stwierdzają odpowiednie wpisy w wojskowym dokumencie osobistym.

§ 14. Zezwolenie na wyjazd i pobyt czasowy za granicą wydaje osobom określonym w § 12 ust. 1 pkt 1—3 powiatowy (miejski, dzielnicowy) sztab wojskowy, w którego ewidencji osoba pozostaje, a osobom określonym w § 12 ust. 1 pkt 4 i 5 powiatowy (miejski, dzielnicowy) sztab wojskowy, który wydał im kartę powołania.

§ 15. W celu uzyskania zezwolenia na wyjazd i pobyt czasowy za granicą osoby określone w § 12 ust. 1 są obowiązane przed wystąpieniem z podaniem o wydanie paszportu zgłosić się do właściwego powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) sztabu wojskowego z wojskowym dokumentem osobistym i kartą powołania, jeżeli została im wydana.

Rozdział 5

Przepisy końcowe.

§ 16. Traci moc rozporządzenie Ministrów Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych z dnia 10 lipca 1969 r. w sprawie obowiązku meldunkowego dla celów obrony oraz uzyskiwania przez niektóre osoby podlegające temu obowiązkowi zezwoleń na wyjazd i pobyt za granicą (Dz. U. Nr 24, poz. 177).

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r.

Minister Obrony Narodowej: *W. Jaruzelski*
Minister Spraw Wewnętrznych: *S. Kowalczyk*